

BELEIDSPLAN STICHTING JATRIE

Steilsteven Jatrie

De stichting Streekhistorisch Centrum (SHC) te Stadskanaal verwerft in 2008 door schenking van de toen nog in leven zijnde schipper Harm Davids het eigendom van de Jatrie. In de overdrachtsakte laat Davids de bepaling opnemen dat zijn schip de functie zal krijgen van een museaal schip waarin de historie van de Veenkoloniale scheepvaart en scheepsbouw permanent tentoongesteld wordt. Daarbij moet het historische vrachtschip van het type steilsteven een vaste ligplaats nabij het Streekhistorisch Centrum krijgen, vlakbij het huisje waar hij vanaf 1977 heeft gewoond.

In 2012 wordt na een lange voorbereiding de Stichting Jatrie opgericht, die als taak krijgt de restauratie van het schip voor te bereiden en uit te voeren. Deze stichting stelt zich ten doel om het schip in 2015 gerestaureerd te hebben. In 1765 besloot het stadsbestuur van Groningen tot de aanleg van een kanaal, het Stadskanaal, tussen Bareveld en Ter Apel. In 2015 is het derhalve 250 jaar geleden dat de basis werd gelegd voor ondermeer de plaatsen Stadskanaal en Musselkanaal. Tevens zal worden herdacht dat 400 jaar geleden de Semslinie werd getrokken. In 1615 werd deze grenslijn uitgezet en bepaald tussen Drenthe en Westerwolde, waar tot die tijd tal van grensgeschillen werden uitgevochten over het gebruik van de woeste hoogveengronden. Stadhouders Willem Lodewijk gaf daarom de opdracht aan de landmeters Jan Sems en Jan de la Haye een definitieve grenslijn uit te zetten. Op 2 maart 1615 was de kaart met de grens gereed.

Bestemming van het schip

Het SHC vervult voor de Kanaalstreek en Westerwolde een centrale rol als het gaat om het vastleggen, het in beeld brengen en het uitdragen van de historische ontwikkeling. Zij doet dit ondermeer door een permanente expositie, het archiveren van historisch materiaal, geven van lezingen, het ontwikkelen en uitvoeren van lespakketten voor het onderwijs, enz. Deze

brede functie van het SHC wordt in de regionale samenleving onderkend en erkend, hetgeen onder meer blijkt uit de structurele financiële ondersteuning door het bedrijfsleven en de gemeenten Stadskanaal en Vlagtwedde.

Het SHC is dan ook zeer ingenomen met de schenking van de Jatrie door wijlen Harm Davids. Zij kan met dit unieke vrachtschip de historie van de scheepsbouw en scheepvaart in de Veenkoloniën permanent in beeld brengen. Deze scheepvaart heeft tot het eind van de twintigste eeuw een sleutelrol gespeeld in de vervening, de agrarische en de industriële ontwikkeling van dit gebied.

Om deze geschiedenis in beeld te kunnen brengen moet het vrachtschip nog wel grondig gerestaureerd, duurzaam geconserveerd en voor haar nieuwe bestemming ingericht worden. Naast haar museale functie moet de Jatrie ook de functie krijgen van ontmoetingsplek, een kleine culturele ruimte waar voor gezelschappen activiteiten plaatsvinden, zoals recepties, vergaderingen, familiedagen, trouwpartijen, lezingen, vestzaktheater, enz. Het scheepsruim¹ biedt daartoe ruime mogelijkheden. Deze tweede functie moet ook de exploitatiebasis van het schip versterken.

Het ontbreekt het SHC echter aan voldoende middelen om het schip voor deze twee doelen adequaat te restaureren en in te richten. De gemeente Stadskanaal stelde in 2009 al een startkapitaal van € 25.000, - beschikbaar maar dat is absoluut onvoldoende om alle plannen te realiseren.

---

¹ Scheepsruim is 100 m² en heeft een stahoogte van 2.25 mtr.

Stichting JATRIE

Het schip zal een eindbestemming krijgen bij het SHC, zo is door schipper Harm Davids bepaald. Direct na de formele overdracht van het schip aan het SHC is een werkgroep samengesteld met als taak het (laten) opstellen van een restauratieplan, het doen van voorstellen voor de financiering en de exploitatie van het schip en het bestuur van het SHC te adviseren over de eindbestemming. In opdracht van de werkgroep ontwerpt het plaatselijke notariaat Dijkstra, Jansen en Bergman begin 2010 statuten voor de oprichting van een nieuwe stichting. Deze stichting stelt zich ten doel “het restaureren en in standhouden van het steilstevenschip, genaamd Jatrie”² Anders gesteld: de stichting krijgt de taak een restauratieplan op te stellen, te doen uitvoeren en voldoende geldmiddelen voor de restauratie en toekomstige exploitatie i.c. instandhouding te verwerven.

De stichting wordt statutair gelieerd aan het SHC. Begin januari 2012 wordt de stichting Jatrie opgericht en ingeschreven bij de kamer van koophandel³.

Ter voorbereiding van de restauratie en de toekomstige exploitatie zijn de volgende werkzaamheden uitgevoerd.

- Medio 2009 zijn contacten gelegd met diverse deskundigen op het gebied van de restauratie van historische bedrijfsvaartuigen.
- Douma Scheepsrestauratie & Advies offreert begin 2009 het opstellen van een conditierapport en restauratieplan.
- In augustus 2009 offreert scheepswerf Jelle Talsma Heeg BV de volledige restauratie ter plekke met daarbij de inzet van jongere werkzoekenden op een aantal onderdelen van de werkzaamheden.
- In december 2009 verricht het bedrijf Kaspers Staalbouw BV metingen voor het vaststellen van de dikte van de scheepshuid. Dit is nodig om inzicht te krijgen in eventuele extra investeringen ingeval gekozen zal worden voor de natte variant.
- Het bestuur van het SHC besluit medio 2010 mede op grond van de metingen en de offerte van Kaspers Staalbouw BV tot de droge variant. Een bedrag van € 100.000,- is nodig om de scheepshuid op diverse plekken uit te stukken en de schroeftunnel te vernieuwen. Het vinden van dekking voor deze extra investering wordt als niet realistisch gezien.
- Eind 2010 geeft de gemeente Stadskanaal opdracht aan Buro De Maten tot het opstellen van een kostenraming voor de restauratie en inrichting van de Jatrie als museumschip. In januari 2011 worden het bestuur van het SHC en de werkgroep Jatrie geïnformeerd over de uitkomsten van dit onderzoek.
- Op eigen verzoek ontvangt de werkgroep Jatrie in het voorjaar van 2011 een offerte van Frans Nooren BV voor de conservering van binnen- en buitenkant het schip. De uitvoering van deze conservering kan in de vorm van een leerwerkproject.

---

² Art.2 lid 1 van de statuten

³ KvK inschrijvingsnummer: 543 210 26

- Wagenborg Nedlift BV. verstrekt een kostenopgave van de verplaatsing van het schip vanaf de huidige tijdige ligplaats naar haar definitieve bestemming. Op zaterdag 16 mei 2009 wordt het schip gelift en krijgt een tijdelijke ligplaats bij Schutte Metaal BV, de producent van de stoppingspotten waarop het schip geplaatst is.
- De schenking door schipper Davids en de keuze voor de droge variant zijn katalysator om een nieuwe visie te ontwikkelen voor de inrichting van het gebied rondom het SHC. Meerdere partijen, privaat en (semi-)publiek hebben belang bij deze gebiedsvisie. Met behulp van private en publieke financiering wordt onder begeleiding van Arcadis BV vanaf de herfst van 2010 een gebiedsvisie⁴ ontwikkeld. Deze visie is voor het SHC en de inmiddels opgerichte stichting Jatrie een belangrijke basis voor de verdere ontwikkeling en uitvoering van hun plannen.
- Het op basis van verzamelde informatie opstellen van een definitief restauratieplan alsmede het schrijven van een exploitatieplan.
- Het doen aanvragen bij overheden, verschillende landelijke en regionale fondsen alsmede het regionale bedrijfsleven van geldmiddelen t.b.v. de uitvoering van de restauratie.

Restauratiemiddelen

De stichting stelt zich ten doel om voor de restauratie en exploitatie van het schip geldmiddelen te verwerven. Op grond van offertes is berekend dat voor de voorbereiding en uitvoering van restauratie en inrichting tot museumschip ongeveer € 157.5000, - nodig is. De gemeente Stadskanaal heeft in 2009 al € 25.000, - beschikbaar gesteld voor de financiering van de op de vorige pagina beschreven uitgevoerde voorbereidende werkzaamheden.

Voor de noodzakelijke conservering van de buitenkant van het schip, om verder verval te voorkomen, heeft de stichting inmiddels afgerond € 20.000,- verzameld: van de gemeente Stadskanaal een bedrag van € 6.000, - en van particulieren en het bedrijfsleven werd een bedrag van €14.000,- ontvangen.

Deze conserverende werkzaamheden zijn in 2012 door vrijwilligers en met inschakeling van jeugdige werkzoekenden en leerlingen van het Noorderpoort (ROC) te Stadskanaal gestart. Deze werkzaamheden zullen volgens planning in het voorjaar van 2013 worden afgerond.

Voor de verdere restauratie en inrichting is nog een bedrag van € 112.500, - nodig waarvoor medio 2012 nog dekking gevonden moet worden.

Voor dit totaalbedrag heeft de stichting in het najaar van 2012 aanvragen ingediend bij onderstaande regionale en landelijke fondsen alsmede bij het

---

⁴ Arcadis: Gebiedsvisie rondom het streekhistorisch centrum en de watertoren: 12-02-2012

regionale bedrijfsleven. De stichting verwacht dat in het voorjaar van 2013 door de verschillende fondsen een beslissing op deze aanvragen wordt genomen.

1.	RABO zuid- en oost Groningen: projectenfonds	€ 25.000, -
2.	Regionale bedrijfsleven	€ 12.500, -
3.	Emmaplein Foundation	€ 10.000, -
4.	Kamminga Fonds	€ 10.000, -
5.	LEADER Provincie Groningen	€ 10.000, -
6.	Prins Bernard Cultuur Fonds	€ 10.000, -
7.	Restauratiefonds FONV	€ 10.000, -
8.	SNS Fonds Wildervank	€ 10.000, -
9.	VSB Fonds	€ 10.000, -
10.	Appie Baantjer Fonds	€ 5.000, -

In totaal €112.500, -

Voor de restauratie is een gedetailleerd werkplan opgesteld en vastgesteld door het bestuur. Bij de verdere schoonmaak van het schip, met name het ruim, zullen jeugdige werkzoekenden in de vorm van een re-integratieproject worden ingeschakeld. Hierover zijn werkafspraken gemaakt met het TDC, onderdeel van het SW bedrijf Wedeka. De restauratie en inrichting van het schip zal worden uitgevoerd in de vorm van leerwerkprojecten. Leerlingen van het Noorderpoort (ROC) te Stadskanaal en de SSPB (Sappemeer) zullen worden ingeschakeld bij de uitvoering. Hierover zijn met deze onderwijsinstanties afspraken gemaakt. Bij de begeleiding van deze werkzaamheden zal een team van vrijwilligers worden ingeschakeld.

Exploitiemiddelen

Voor de toekomstige exploitatie van het schip heeft de stichting de volgende jaarlijkse exploitatieopzet vastgesteld.

Opbrengsten		Kosten	
Opbrengst horeca	€ 750,-	Coördinatie SHC	€ 7.000,-
Entreegelden	€ 950,-	Reiskosten	€ 150,-
Sponsorbijdragen ⁵	€ 5.000,-	Onderhoud	€ 1.000,-
Huwelijken	€ 300,-	Kantoormiddelen	€ 250,-
Donateurs	€ 500,-	Public relations	€ 250,-
Subsidie overheid	€ 2.500,-	Verzekeringen	€ 500,-
		Energie	€ 500,-
		Bank	€ 200,-
		Overig	€ 150,-
Totaal baten	€ 10.000,-	Totaal lasten	€ 10.000,-

⁵ Met het regionale bedrijfsleven wil de stichting sponsorcontracten afsluiten voor een bijdrage van € 500,- per jaar waarvoor het bedrijf het recht krijgt om het schip voor eigen representatieve doeleinden te gebruiken.

Vermogensbeheer

Statutair is in art.3 van de stichtingsakte⁶ bepaald op welke wijze het vermogen kan worden gevormd. In dezelfde akte is in art. 6 lid 6 vastgelegd op welke wijze besluiten worden genomen en in art. 11 en 12 zijn bepalingen vastgelegd m.b.t. het boekjaar en het beheer van de middelen.

Besteding vermogen

Het, te verzamelen, vermogen van de stichting zal volledig worden aangewend voor de restauratie, inrichting en instandhouding van het museumschip. Jaarlijks legt het bestuur middels een jaarrekening verantwoording af inzake het gevoerde financiële beleid en stelt zij een begroting voor het volgende jaar en een meerjarenraming op.

---

⁶ Zie bijgevoegde bijlage: Stichtingsakte d.d. 03-01-2012